GAZETA KRAKOWSKA

№ 14.

Z KRAKOWA DNIA 16. LUTEGO 1817 Roku W NIEDZIELĘ.

Dzień 12 b. m. iako uroczysta pamiątka Urodzin Nayiaśnieyszego Cesarza Austryackiego, Króla Czeskiego i Węgierskiego, obchodzony tu był z naywiększą wspaniałością i okazałością. Senat Rządzący przez Delegacyią i wszystkie Korporacye i Władze Rządowe Miasta Woln: Krakowa, iako to, Kapituła, Akademiia, Sądownictwo udawszy się z rana do JW. Hrabiego Swerts-Spork, Kommissarza Pełnomocnego Konsyliarza Taynego i Szambelana Nayiaś: Cesarza Austr: złożyły winny hołd i nayżyczliwsze oświadczenia dla tego Monarchy, iako Protektora tego Miasta Woln: i iego Okręgu. A że Uroczystość ta, w czasie trwaiącego Zgromadzenia Reprezentantów tego wolnego kraiu przypadła; toż Zgromadzenie Reprezentantów wysłało z pomiędzy siebie Deputowanych z winnym uszanowaniem dla Nayiaś: Cesarza Austr: do tegoż JW. Pełnomocnego Kommissarza. Tegoż dnia JW. Kommissarz Pełnomocny dał wspaniały Bal na dwieście kilkadziesiąt Osób, który trwał aż do godz: 7mey z rana; Pałac w którym mieszka JW. Kommissarz pięknym gustem illuminowany, przyiemny sprawiał widok.

W skutku Uniwersału od W. Rządzącego Senatu w przedmiocie zwołania Seymu wydanego i stosownie do Programmatu na dniu 1 Lutego r. b. drukiem ogłoszonego, w d. 3 b. m.

Delegowani z Senatu Senatorowie:

JWW. Radwański Felix,
— Florkiewicz Kaietan.
— Morbitzer Antoni.

Delegowani z Kapituły Krakowskiey:

X. Dubiecki Mateusz, Kanclerz Katedralny Krakowski,
X. Zarzecki Sebastyan, Kanonik Katedralny Krakowski,
X. Starowieyski Hippolit, Kanonik Katedralny Krakowski.

Delegowani z Akademii Krakowskiey:

Hube Karol, Doktor Filozofii,
Krzyżanowski Adam, Doktor Prawa,
Boduszyński Augustyn, Doktor Prawa.

Sędziowie Pokoiu:

Gaspary Jan,
Gaszyński,
Gawroński Józef,
Hadziewicz Józef,
Lubowiecki Szczepan.

Reprezentanci Gmin Mieyskich i Wieyskich:

X. Chwastkiewicz, Gminy wieys: Mogiła,
Drake Jan, Gminy wieysk: Krzeszowic,
X. Flaszkiewicz Franciszek, Gminy wieyskiey Jaworzno,
Gołuchowski Józef, Gminy wieys: Poręba,
Habowski Jacek, Gminy wieys: Rybna.
X. Kaistura Jan, Gminy wieys: Lipowiec,
Konopka Tadeusz, Gminy wieys: Modlnica.
Kozłowski Kazimierz, Gminy Mieys: 9tey
Krzyżanowski Jan Kanty, ditto ditto 7mey
Kucieński Woyciech, ditto ditto 2giey
Librowski Jan, ditto ditto 8mey
Mączeński Jakob, ditto ditto 3ciey
Moczydłowski Antoni, Gminy wieyskiey Zwierzyniec,

Ostaszewski Ignacy, Gminy wieys: Bobrek,
Piątkowski Filip, Gminy wieysk: Balice,
Popiel Michał, Gminy Mieyskiey 6tey,
X. Raciborski Józef, Gminy wieys: Liszki,
Soczyński Marcin, Gminy Mieyskiey 1szey
Sołtykowicz Józef, ditto ditto 5tey,
Statler Joachim, Gminy wieyskiey Pisary,
Szembek Józef Hrabia, Gm: wieys: Kościelec
Szpandel Karol, Gminy wieys: Chrzanów,
X. Teresiński Izydor, Gm: wie: Czernichów,
Wytyszkiewiez Kaietan, Gm: Mieys: 4tey
X. Zderkiewicz Wawrzyniec, Gminy wieyskiey Młoszowa.

Ogółem całe Ciało Prawodawcze składaiace się z osób 39, gdyż JW. Wroński Michał delegowany Sędzia Pokoiu dla słabości zdrowia i JW. Hr. Stadnicki Antoni Reprezentant Gminy wieyskiey Kościelniki, rownie dla słabości zdrowia nie przybyli. — Za poprzedzaiącem biciem dzwonów po wszystkich Kościołach, zgromadziwszy się o godzinie 10tey z rana do Kościoła S. Anny, w czasie nabożeństwa przez WJMX. Garyckiego Proboszcza mieyscowego odprawianego, zaięło swe mieysce przed wielkim Ołtarzem w porządku iaki w Sali Obrad przepisany, to iest: od prawey strony ołtarza zacząwszy, Delegowani z Senatu, z Kapituły, z Akademii, Sędziowie Pokoiu porządkiem alfabetycznym ich Nazwisk, i podobnymże porządkiem Reprezentanci Gmin tak mieyskich iak wieyskich.

Po ukończonem Nabożeństwie, Członki zgromadzenia Reprezentantów udały się do Sali Obrad, to iest: Amphitheatru Szkół Gymnazyalnych naywspanialey przybraney. Tu po oddaleniu się Arbitrów, Delegowany od Senatu JW. Senator Radwański, zaprosił JW. Reprezentantów do zabrania mieysc podług porządku wyżey wymienionego. W tym mieyscu JW. Reprezentant Ostaszewski domagał się od JW. Senatora Radwańskiego aby stosownie do Art: 11 Konstytucyi porządek pomiędzy Delegowanemi i Reprezentantami był zachowanym, na co JW. Senator Radwański odpowiedział: iż nie maiąc władzy zwierzchniczey, nie należy do niego ułatwienie takowych wniosków.

Poczem przeczytał umocowania i Instrukcyie zagaiaiącemu Senatorowi dane podług których przed Seymem postępować należy; wezwał JWW. Reprezentantów stosownie do Art: 11 Konstytucyi do obrania iednego z 3ch Senatorów delegowanych od Senatu Marszałkiem Seymu, i wcelu tym polecił Urzędnikowi z Wydziału Spraw Wewnętrznych rozdanie każdemu z Członków seymuiących drukowaney listy, obeymuiącey Nazwiska rzeczonych powyżey JWW. Senatorów delegowanych, oraz oświadczył: ażeby każdy z JWW. Reprezentantów z listą tą raczył się udać na oddzielne w Sali mieysce parawanem zasłonione i tam na przygotowanym stoliku podkreślił iednego z delegowanych Senatorów, którego Marszałkiem Seymu obranym mieć sobie życzy, potem takową listę złożyć zechciał; po ukończonem wotowaniu JW. Radwański zaprosił JWW. Gasparego, Gawrońskiego Sędziów pokoiu; Gołuchowskiego i Jana Kantego Krzyżanowskiego Reprezentantów iako naystarszych wiekiem do odczytania, spisania i obliczenia wotów. W skutek czego gdy po obliczeniu Wotów okazało się, iż JW. Senator Kaietan Florkiewicz przewyższaiącą miał za sobą liczbę kresek, to iest 26, JW. Gaspary Sędzia Pokoiu wybór Marszałka Seymu Zgromadzeniu ogłosił. Gdy godzina 12ta nadeszła otworzono drzwi dla liczney publiczności, którą JW. Senator Radwański o obraniu Marszałka Seymu JW. Florkiewicza Senatora zawiadomił, i zaprosił nominowanego Marszałka do zabrania przygotowanego mieysca. Gdy się to stało, JW. Senator Radwański w zabranym głosie winszuiąc JW. Senatorowi Florkiewiczowi otrzymaney godności Marszałka, zaprosił go do wykonania przysięgi, po którey wykonaniu JW. Radwański oddaiąc temuż Laskę, iako znak wysokiego dostoieństwa, zabrawszy, głos miał do niego mowę następuiącą:

"Jaśnie Wielmożny Marszałku! Po drugi raz w tem mieyscu posiedzeniom Reprezentacyi Narodowey poświęconemu, wznoszę móy głos do obranego z pomiędzy Senatorów Marszałka. Dziś los szczęśliwy zdarza, iż wybór padł na Ciebie szanowny Kollego, który obeznany z czynnościami do Reprezentacyi Narodowey przywiązanemi, będziesz nieomylnie postępował podług zasad tak Instrukcyi przez Senat Rządzący daney, iak i Artykułów rozwiniętey Konstytucyi. Oddaię Ci JW. Marszałku ten znak powagi do twego stopnia przywiązany iako rękoymią zaufania, które w Tobie JWW. Reprezentanci Narodu położyli. Piastuy tę laskę iako narzędzie powrócenia porządku, gdyby był na moment przerwany, bo taka iest wola tych, którzy Ci ią przez swóy wybór oddali."

Po ukończeniu którey złożył temuż expedycyie od Senatu Rządzącego. — Obrany Marszałek po odebraniu Laski dawszy znak trzykrotnem uderzeniem, zagaił seym następuiącemi wyrazy:

"Prześwietne Zgromadzenie Reprezentacyi Narodowey! Powołany nieograniczoną Dobrocią serc waszych do nayszlachetnieyszey w kraiu naszym dostoyności, przyymuię ten w powierzeniu mi Laski Seymowey zaszczyt, naywyższe składaiąc dzięki, pełen przekonania, iż niezdołałem tych względnych zasłużyć sobie zaufań waszych, któremi dziś obdarzony zostaię. — Zastanawiaiąc się nad ważnością Dostoieństwa tego w kierunku prawodawstwa z poleceń Rządu, strzeżenia Konstytucyynych swobód i wolności Narodu, umnieyszenia ciężarów Naród dolegaiących, zaopatrzenia koniecznych kraiowych potrzeb, szukania w oszczędności źródła zaradzenia tymże, przeięty iestem boiaźnią, iż tak ważnemu Urzędowaniu nie wydołam bez waszego, Szanowni Mężowie, światłemi radami wsparcia i pomocy o które ninieyszemi zanoszę prośbę. — Wierny mojemu powołaniu, wierny iako Współobywatel interessowi Narodu, gorliwością o dobro iego zawsze rządzić się będę, a ieżeli iako człowiek zbłądzę, nie będzie skutkiem chęci, lecz nieudolności. — Kiedy kraina nasza rozlicznemi klęskami woyny dotchnięta, oczekiwała z boiaźnią swego przeznaczenia, niespodziewanie na ziezdzie Wiedeńskim, z szczególnieyszych względów naywspanialszych Monarchów, uzyskała byt polityczny oparty na liberalney Konstytucyi, potęgą nayłaskawszych Władzców ugruntowany, liczne wieki przeminą, a wdzięczność Narodu ciągle odzywać się będzie. — Umocowani od protegujących MonarchówJWW.Kommissarze, pracuią nieprzerwanie celem dobra Obywateli i Mieszkańców krainy naszey, a dobry skutek, i nasza niewygasła wdzięczność, naysowitszą Ich sercu będzie nagrodą. — Jeżeli usiłowania Rządu nie odpowiadaią ieszcze zupełnie oczekiwaniu Narodu, nie można przypisywać przeciwney chęci, lecz okolicznościom towarzyszącym, a myśl każdego Obywatela dążąca ku ulepszeniu, po gruntowney rozwadze i przekonaniu, ufam, iż przez Rząd z wdzięcznością zostanie przyiętą. — Jakie zaś są zamiary zgromadzenia i święte obowiązki włożone na Reprezentantów Narodu przez współobywateli, wskazuie Konstytucya i rozporządzenie Senatu rządzącego w uskutecznieniu teyże uchwalone."

Daley wezwał dwóch naystarszych wiekiem Reprezentantów JWW. Gołuchowskiego i Jana Kantego Krzyżanowskiego

na Assessorów, a JW. Ostaszewskiego na Sekretarza Seymu od którego odebrał przysięgę. — W tem mieyscu solwował JW. Marszałek Sessyią, wzywaiąc JWW. Reprezentantów aby w dniu następnym o godzinie 9tey z rana zgromadzić się raczyli. Po czem wszyscy opuścili mieysce obrad o godzinie 1szey z południa.

Z Warszawy d. 8 Lutego.

W dniu 5 b. m. o godzinie w pół do 7mey wieczorem, zakończył cnotliwe i świetne życie JW. Tomasz Hrabia Ostrowski Senator-Woiewoda, Prezes Senatu, Kawaler orderów Polskich Orła Białego i S. Stanisława. Wierny i przywiązany Syn Oyczyzny, od pierwszey młodości aż do zgonu, niósł iey miłość niezachwianą, usługi i ofiary znakomite, a kiedy w zmienney losów naszych kolei, nie mógł ziomkom swoim w publicznym służyć zawodzie, przykładem cnot i rządu domowego nie przestawał bydź użytecznym.

Za Stanisława Augusta, Kasztelan Czerski i Podskarbi Nadworny Koronny; za Fryderyka Augusta Marszałek Seymu 1809, pamiętnego hoynem i bezwzględnem na prywatną dolą ofiar dla oyczyzny poświęceniem, wkrótce Senator-Woiewoda, nakoniec w naywyższym szczeblu dostoieństw konstytucyynych, Prezes Senatu. — W smutnem przy początku roku 1813 usunięciu się Rządu wyższego z tey stolicy, pozostałe Władz publicznych szczątki, do niego się garnąć, w nim punkt ziednoczenia obrać postanowiły, i do iego zdrowey rady stosowały swoie działania. W bliższych iuż czasach, w iego to domu, pierwsze szczęśliwszey przyszłości zaiaśniały zorze. Wspaniały Alexander wprzód był Dobroczyńcą, iak Królem Polaków; wezwane z iego woli osoby, wspólnie z Ostrowskim, i u niego się zgromadzaiąc pracowały nad proiektami ulepszeń, z których nie iedne w stanowczych już rozwinęły się urządzeniach. Jemu to, dobry Monarcha listem z Wiednia wskrzeszenie narodowości, ustalenie losów naszych obiawić raczył; iemu się dostało zwiastować nam szczęście i odbierać radości i wdzięczności nayżywsze wynurzenia; on miał zaszczyt Króla i Zbawcę Polaków po dwakroć w domu swoim przyymować; nakoniec, przy reorganizacyi Senatu Królestwa Polskiego, wyrok Monarchy, iuż niestety! w czasie ostatniey choroby iego nadeszły, powołał go do dalszego przodkowania, naypoważnieyszemu w rzędzie Władz Konstytucyynych zgromadzeniu. — Zycie całe Ostrowskiego iest źródłem pociechy, zbudowania i zachęceń, dla tych, którzy cnocie wierzą, czcić ią i pełnic umieią; znakomitą bydź musiała w oczach Nieba zasługa człowieka, na którego na tey ieszcze ziemi obfite raczyło wylac błogosławieństwa. Okryty względami Panuiących, otoczony ufnością i poważeniem współziomków, słyszał głos powszechnego szacunku, wdzięczności włościan, których był oycem, ubogich, których był wsparciem; słyszał modły ich wznoszące się w świątyniach, które własnym wystawił kosztem. Hoyny dla potrzebnych, dla przyiaciół usłużny, skutkiem rozsądnego i dobrego rządu, zostawił następcom dostatni maiątek i przykład, iak go używać przystoi: a co naydroższe, licznem obdarzony potomstwem, widział z naysłodszą pociechą wzrastaiące w nich i rozwiiaiące się naysczęśliwsze serca i przymiotów dary, a wiekiem już i niemocą osłabiony, w ich przykładnem uszanowaniu, odbierał powrót tych starań, których ku ich dobremu wychowaniu nie szczędził. —

D... dawniey ...zeniu paraliżeu. oparła się natura, i siły skromnem od młodości życiem oszczędzone; przy trzeciem teraz dotknięciu, wszelki ratunek okazał się daremnym, i w ciągu czteroniedzielney choroby, zwodnicza tylko i zbyt krótka kiedy niekiedy ziawiła się nadzieia. Niespracowane strapioney żony i dzieci nayprzywiązańszych starania, wystawiały widok naytkliwszy; a ostatnie chwile widok prawdziwie uroczysty; z mową wprawdzie zatrudnioną, lecz z przytomnością umysłu do zgonu zupełną, dopełniwszy świętą Chrześciianina powinność, z twarzą wśród cierpień konania spokoyną i pogodną, widział ieszcze otaczaiące go dzieci, i zdawał się widzieć iuż powszechnego śmiertelnych Oyca, i przygotowany cnotom swoim wieniec wiekuistey nagrody; ledwie dostrzedz można było, iak z ostatniem tchnieniem czysta dusza, uleciała ku Stwórcy swoiemu. — Zszedł w roku wieku swoiego 79.

Wypis z Rozkazow dziennych do woyska Polskiego Jego Cesarzewicowskiey Mości W. X. Konstantego.

Dnia 2 Lutego 1817.

Za Naywyższym Rozkazem.

Przechodzą na Reformę

W piechocie. Przez omyłkę oddaleni ze służby Rozkazem Dziennym z d. 20 Stycznia r. b. z pułku 5 liniiowego, kapitan Jeziorkowski, Porucznik Ubysz, i Podporucznik Szumski, nie przestaiąc należeć do tego pułku.

Otrzymuią żądane dymissyie dla odniesionych ran.

W gwardyi. Z bataliionu grenadyierów, Kapitan Jan Łempicki, w stopniu Podpułkownika, z pozwoleniem noszenia munduru.

Dla odniesionych ran i długoletniey służby

W piechocie. Z pułku 5go liniiowego, Sierżanci starsi, Marcin Maychrowski i Bartłomiey Sulikowski, oba w stopniu Podporuczników.

Dla interessów familiynych

Wieździe. Z pułku 1go strzelców konnych, Porucznik Antoni Siesicki, i Podporucznik Franciszek Zatorski.

Dla słabości zdrowia

Z pułku 4go Ułanów, Podporucznik Felix Białkowski.

Dnia 3 Lutego 1817.

Za Naywyższym Rozkazem.

Postępuią na wyższe stopnie

W Sztabie Głównym. W części Szefa Sztabu Głównego, Kapitan Jan Langiert, i w części Jenerała Dyżurnego, Kapitan Tomasz Dietrich, oba na Majorów.

Za gorliwe pełnienie obowiązków przy odbiorze Zociągowych

W Piechocie. W pułku 3cim liniiowym, Porucznik Malski na Kapitana, z przeznaczeniem w tymże stopniu do Żandarmeryi. W Pułku 4tym liniiowym, Porucznik Maiewski na Kapitana. — W pułku 1szym liniiowym Podporucznik Leśniowski, i w pułku 2gim liniiowym Podporucznik Szummer, oba na Poruczników.

Umieszczeni zostaią

W gwardyi. W szwadronach strzelców konnych, Adjutanci polowi przy Jenerale Szefie Sztabu Głównego, Kapitan Potworowski i Porucznik Załuski; w bataliionie strzelców pieszych, Adjutant polowy przy Jenerale Diżurnym, Kapitan Jan Nofok, z zostawieniem ich przy obowiązkach, które dotąd pełnią.

Otrzymuią żądane dymissyie w nagrodę długoletniey i gorliwey służby

W gwardyi. Z szwadronów Ułanów,

Podofficer Lewandowski, w stopniu Podporucznika z woyska, z pozwoleniem noszenia munduru.

Dla słabości zdrowia

W piechocie. Z pułku 8go liniiowego Porucznik Hieronim Markowski, w stopniu Kapitana, z pozwoleniem noszenia munduru.

Z Londynu d. 29 Stycznia.

Targnienie się na Xcia Rejenta. W dniu wczorayszym, przeznaczonym do otworzenia posiedzeń parlamentu, udał się Xiąże Rejent w prywatnym powozie z Carltonhouse o godzinie w pół do 2giey po południu do pałacu St. James, gdzie zgromadzili się wcześniey urzędnicy Dworu; po wydaniu rozkazów, poiechał ztamtąd w powozie stanu ośmio pięknemi szpakowatemi końmi, podług zwyczaiu niebieskiemi wstęgami przybranemi, do parlamentu. Za nim następował drugi powóz stanu 6ciu karemi, i czerwonemi wstęgami ozdobionemi końmi, i dwa inne 6ciokonne Królewskie powozy. Xżę Montrose i Lord Murray, iako czyniący służbę szambelanowie, siedzieli razem z Xciem Rejentem w powozie. Xżę Rejent miał na sobie pułkowy mundur i znaki wszystkich orderów. Przy pałacu St. James stali uszykowani granadyierowie gwardyi i czynili Xięciu woyskowe honory. Przeznaczona do towarzyszenia Królewskiemu orszakowi gwardyia konna zawdziała pierwszy raz nowe kołpaki, które daleko są większe od dawnieyszych. Gdy Xżę przeieżdżał przez park, był od licznie zgromadzonego ludu częścią pochwałami, częścią rozmaitemi złorzeczeniami witany. Przybycie iego do wyższey izby nie zapowiedziały podług zwyczaiu z dział wystrzały z powodu choroby Królewiczowey Xiężny Kumberlandyi, która nieżywą corkę urodziła. Zgromadzenie ludu daleko było większe niżeli w d. 29 Paźdz. 1795 kiedy Król w przeiezdzie do parlamentu iak wiadomo był znieważony, i około 50,000 ludzi było w poruszeniu. Przy powrocie Xcia Rejenta z parlamentu więcey daleko znalazło się w ulicach ludu, niżeli kiedy tam iechał, i gdy orszak wieżdżał na Mall, dopuścił się lud przy naywiększych szkalowaniach gwałtu; rzucał na powoz Królewski i na żołnierzy błoto, piasek i kamienie. Gwardyie, które tak pięknie sprawiły się pod Waterloo, były wielorako znieważane. Waleczni ci ludzie unikaiąc przelewu krwi, lubo niemieli rozkazu, tłumili złość swoią i nie użyli oręża. Razem dwie kule przeszyły powoz; lecz dzięki Bogu! nietrafiły tego, przeciw któremu były przeznaczone, tylko tafle powozowe potłukły. Resztę szkieł powozowych potłuczono kamieniami, i powoz oprocz zarzucenia błotem w wielu mieyscach uszkodzono. Domyślaią się, iż wystrzały nastąpiły z wiatrowek od ludzi siedzących na drzewach, około których powoz przechodził. W czasie całego tego znieważania zachował Xżę Rejent taką samą zimną krew i przytomność iak Król iego Oyciec w podobnemże zdarzeniu r. 1795. Czytał w parlamencie mowę z taką powagą i przytomnością umysłu, iak gdyby postrzeżone tam iadąc poruszenia ludu, nie dozwalały mu domyślać się popełnić się maiących gwałtow. Te i obelgi nie tylko przeciw niemu, ale i gwardyi były wymierzone. Ze wszystkich stron dały się słyszeć krzyki: Precz z nim! precz z gwardyią! W powrocie miał Xżę Rejent na sobie na mundurze granatowy sordut. Za powrotem po tey zniewadze do pałacu St. Ja-

me, posłał zaraz Xcia Montrese do Ministra spraw wewnętrznych, Lorda Sidmouth, uwiadomiaiąc go otem, co zaszło, i zalecaiąc mu wyszukanie i aresztowanie zbrodniarzy. Gdy Lord Sidmouth nie znaydował się w domu, brat iego, P. Hiley Addington, posłał zaraz do wyższey izby posłańca z uwiadomieniem go o zaszłem zdarzeniu i wezwaniem do Xcia Rejenta. Gdy Xże nie mogł się w pałacu St. James doczekać Lorda Sidmouth, udał się w prywatnym swoim powozie do Carltonhouse, gdzie nie zadługo przybyli Lord Sidmouth, Xże Jorku, Xięstwo Glucestru i inne członki rodziny Królewskiey, i niektórzy Ministrowie, którzy z przestrachem dowiedzieli się o zaszłem zdarzeniu. Z wydziału spraw wewnętrznych wydano o godzinie 5 list do Lorda Prezydenta i przedsięwzięto potrzebne środki, dla utrzymania w wieczor i w nocy spokoyności w stolicy. — Wczasie tego zdarzenia w Parku ieden człowiek, który, okropnie szkalował Xcia Rejenta i iednego gwardyiaka parapluiem bił, został od dwoch spokoynych widzow przytrzymany i policyi oddany. Lud chciał go oswobodzić, ale policyia została od woyska wspartą. Nazywa on się Scott i żyie z prowizyi. W badaniu wyparł się wszystkiego i oświadczył: iż dla tego tylko przytrzymała go policyia, aby nagrodę za to odebrała. Pomiędzy wielu pochwyconemi osobami znayduią nieiaki Siaine, który szkalował Xcia i na Jenerała Bourton od gwardyi kamieniami rzucał, i Tomasz S, który, gdy szkła w powozie rozbite zostały, naybardziey podniecał lud przeciw gwardyi. — W r. 1795 d. 29 Paźdz. gdy Król do parlamentu iechał, zaszło, iak wiadomo, podobne iak wczoray zdarzenie. Lud krzyczał: Żadnego Króla! żadnego Króla! precz z Pittem! i rzucał kamieniami na powoz Królewski, w którym podobno także z wiatrowki rozbito iedne szkło. Król zaledwo uszedł podówczas przed wściekłością ludu. Parlament wydał na owczas ustawę zabezpieczaiącą osobę Królewską i rząd przeciw buntowniczem zamachom. — Wczoray podwoiono zaraz straże przy Królewskich pałacach, banku, i t. d. Lord Prezydent odebrał upoważnienie do wezwania wczasie potrzeby pomocy woyskowey. Do wszystkich władz Królestwa rozesłano okolniki, aby miały się na ostrożności. W Londynie nie była iednak daley spokoyność przerwana.

Oto iest mowa, którą Xże Rejent otworzył wczoray tegoroczne posiedzenia parlamentu:

" Lordowie i Członki niższey Izby! Z naygłębszym żalem iestem znowu przymuszony donieść wam, iż w smutney chorobie N. Króla żadna nie nastąpiła odmiana. — Od zagranicznych Mocarstw odbieram ciągle naymocnieysze zapewnienia o przyiacielskich ich uczuciach względem naszego kraiu i o szczerem życzeniu utrzymania powszechney spokoyności. (Tu doniosł Xże Rejent o wiadomey iuż chwalebney wyprawie przeciw Algierowi, i o zawartym korzystnym traktacie pokoiu z rządem Napaulu w wschodniey Jndyi. Potem tak daley mowił:) — Członki niższey Izby! Rozkazałem podać wam rachunki bieżącego roku. Są one z wszelkiemi względami na teraźnieysze okoliczności kraiu i z wszelką oszczędnością, iakiey tylko bezpieczeństwo naszego kraiu i rozumna polityka dozwolić mogą, ułożone. Polecam Waszey rozwadze pu-

bliczne nasze dochody i wydatki. Z żalem widzę się bydź z niewolonym donieść Wam, że w dochodach roku zeszłego okazał się niedobor; sądzę iednak, iż pochodzi tylko z przemiiaiących przyczyn, i spodziewam się, że bez pomnożenia ciężarów ludu i bez uciekania się do środków, któreby nadwerężały systema, przez które publiczny kredyt kraiu naszego dotąd utrzymany został, obmyślicie sposoby do zastąpienia służby publiczney w roku ninieyszym. — Lordowie i Członki niższey Izby! Z ukontentowaniem donoszę Wam, iż przedsięwzięte na ostatnich posiedzeniach parlamentu środki względem wprowadzania w bieg nowey srebrney monety, z bezprzykładną szypkością dopełnione zostały. Wydałem rozkazy do wpuszczenia zaraz w bieg tey nowey monety, i spodziewam się, że ona będzie wielką pomocą tak dla handlu, iako też w wewnętrznych stosunkach kraiu. — Smutne skutki, które po nadzwyczay rozciągłey i długiey następuią woynie, daią się więcey lub mniey w wszystkich Europeyskich narodach czuć, i niepomyślna lata zeszłego pora znacznie ie pomnożyła. Jakkolwiek ubolewam nad nędzą z tego powodu w naszem kraiu, przekonywam się oraz, iż nie może bydź od razu odwróconą; ale zastanowiwszy się z szczególnieyszem ukontentowaniem nad stałością z jaką kray nasz nie raz niedostatek znosił, i nad licznemi na iey ulżenie składkami, przekonywam się, iż główne źródła narodowego naszego bogactwa nie są istotnie nadwerężonemi, iż zupełnem zaufaniem spodziewam się, że wewnętrzna siła naszego kraiu wkrótce przezwycięży wszelkie dolegliwości, jakie nam teraz dokuczaią. — Przy zastanowieniu się nad wewnętrznem naszem położeniem, nie wątpię, iż usiłowanie wznieceenia z powodu nędzy, buntu i gwałtów w kraiu, słuszny w was gniew wznieci. — Za nadto przekonany iestem o wierności i dobrych uczuciach większey części poddanych J.K.Mci, ażebym mógł przypuścić, iż dadzą się uwieść podstępom, które na ich obłąkanie są używane. Lecz postanowiłem oraz nie zaniedbywać żadnego środka, dążącego do utrzymania publiczney spokoyności i zniszczenia zamiarów źle myślących ludzi, i z pewnością polegam na Waszey z serca pomocy i przykładaniu się do utrzymania ustawy i systemu rządowego, który nam nieoszacowane nadaie korzyści, który nas postawił w stanie z bezprzykładną sławą zakończyć woynę, od którey zależało naywiększe szczęście ludzkości, a nam przyniosła naywiększe dobro, iakie tylko który lud uzyskać może, i inne narody nam go przyznały.„

Gdy po odieździe Xcia Rejenta około godziny wpół do 6tey miano w wyższey izbie wnieść zwyczayny adress podziękowania, rzekł Lord Sidmouth: "Lordowie chcecie zatrudnić się adressem; lecz nim to nastąpi, mam uwiadomić was o ważnem nader zdarzeniu, i wnoszę, aby oddalonemi zostali słuchacze.„ To nastąpiło. Potem doniosł Lord Sidmouth izbie, iż gdy Xże Rejent powracał przez park wybite w iego powozie zostały szkła kamieniami, czyli iak mówią, dwiema kulami z wiatrowek, które iak się zdaie przeciw iego osobie były wymierzone. Parlament słuchał potem zeznania obu osób, które znaydowały się przy tem zdarzeniu i siedziały w powozie z Xciem Rejentem, to iest Xcia Montrose i Lorda Murray. Wyższa izba po wysłuchaniu powyższych osób, posłała do niższey izby deputacyią, która wiodła już spory o adress podziękowania, dla naradzenia się z nią, i obie izby postanowiły iednomyślnością adress powinszowania Xciu Rejentowi, że utrzymany przy życiu został. Dziś obie izby udały się do Xcia Rejenta do Carltonhouse, od którego nayłaskawiey przyiętemi były. Mnostwo ludzi znaydowało się około mieszkania Rejenta, ale naymnieysza nie zaszła zdrożność.

DODATEK
DO Nro 14.
GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 16 LUTEGO 1817 Roku W NIEDZIELĘ.

Towarzystwo Dobroczynności do Wielmożnego JXiędza Kanonika Olszyckiego!

Kazanie Pasterza naszego na obrzędzie pogrzebowym JO. Xżney Jmci z Czartoryskich Lubomirski, Marszałkowy W. Kor. w Warszawie miane (*), kosztem W. JX. Kanonika Olszyckiego przedrukowane, i 250 exemplarzy Towarzystwu na korzyść ubogich ofiarowane, przyymuiąc z wdzięcznoscią; upoważnia Prezyduiącego oświadczyć Szanownemu Kapłanowi, iż dobroczynność rodzaiu tego, czyni zaszczyt szlachetnym uczuciom serca iego.

Dopełniam z ukontentowaniem zlecenia mi miłego, podwaiam poważenie osobiste dla W. JX. Kanonika Olszyckiego, który równie wielką i gorliwą dla ludzkości w opatrywaniu lazaretów woyskowych położył zasługę. Raczy Szanowny Kapłan radą swoią użytecznym być Towarzystwu i przyiąć wyrazy poważania. — Dnia 8go Lutego 1817.

Mieroszewski, Prezyd.

Z Londynu d. 30 Stycznia.

Gazeta Morning-Chronicle umieściła przed zebraniem się Parlamentu, co następuie: "Zyiemy wczasąch pełnych obietnic, tylko ich spełnienia brakuie. Ministrowie powiedzieli nam grzecznie, i rownie grzecznie powtorzą nam w mowie od tronu, iż zaprowadzona iest oszczędnosć i będzie ieszcze; lecz za to żądaią, abyśmy ich słowu wierzyli i więcey o tem nie mowili. Nie przystoi bowiem ludowi, mowią, aby sądził o sprawach rządowych. Ale o czemże sądzić będzie, ieżeli nie o rzeczach widocznych? Czyliż zaprzeczyć można, że wydział artyleryi kommissoryiat woienny i sałaszow wybrali kilka milliionow naprzod; że publiczni poborcy dopiero we 3 lata zdaią rachunki; że wiele pieniędzy za rekrutow wydano; że Margr. Landsdown wyrachował, iż Ministrowie zamiast oszczędności wydali w roku zeszłym 100,000 f. szt. więcey; że same pałace Królewskie, oprocz 32,000 nadzwyczaynych wydatkow, kosztuią 89,000 f. szt. że same odmiany w pawilonie Brighton kosztowały 70,000 f. szt. że staynia koni wierzchowych kosztuie 25,000 f. szt. że znaczne zaległości listy cywilney zapłacone zostały; że małą kwotę 20,000 f. szt. wydano na stadne klacze; że utrzymywanie zamku Windsorskiego, chociaż Król chory, kosztuie 160,

(*) Kazanie to sprzedawane iest na powyższe przeznaczenie w mieyscu obrad Towarzystwa Dobroczynności, w Kamienicy Bractwa miłosierdzia w ulicy Sienney po Zł. 1 gr. 12.

000 f. szt. że w Windsor utrzymanie 30 wierzchowych i 28 powozowych koni kosztuie 9000 f. szt. chociaż Król nawet z pokoiu niewychodzi, i t. d. I to prawdziwie oznacza oszczędność; rownież pocieszaiące zawiera ostatnia Dworska gazeta doniesienie o 37 bankructwach.,,

Gazeta London-Chronicle zawiera nad mową, którą Xże Rejent teraźnieysze posiedzenia parlamentu otworzył, następuiące uwagi: — " Mowa ta nie odpowiedziała wcale oczekiwaniom kraiu. Wszystko co w niey powiedziano o stosunkach z zagranicą, było iuż zupełnie wiadomem, i nie potrzeba było zapewnienia od tronu o przyiacielskich uczuciach wielkich Mocarstw i o ich chęci utrzymania spokoyności w Europie. O Algierze nie było potrzeby powtarzać, a mało znaczące działania w Indyi przeciw Napaulanom, nie zasługiwałyby w innych czasach na mieysce w mowie Królewskiey. Co do wewnętrznego naszego położenia, iest one wielkiey wagi; ale tak niedokładnie wystawionem, iż wcale nie zaspakaia publiczności. Wszelako iesteśmy Królewskiem słowem pocieszonemi, iż służba publiczna będzie bez pomnożenia podatkow obmyślona. Bicie nowey srebrney monety nie zasługiwało na wspomnienie. Lecz Ministrowie trzymaią się w tey mierze zwyczaiu od 200 lat swoich poprzednikow. Grzeczne wyrazy względem wytrwałości, z iaką lud publiczne ciężary i cierpienia znosi, iako też wzmianka o dobroczynnych składkach na ich ulżenie, są słuszną i zasłużoną pochwałą. Zgadzamy się z serca na przywiedzenie, że obie izby z gniewem uważać będą usiłowania do wzniecenia buntu i gwałtowności; ale nie zgadzamy się na wynikaiący z nich wniosek. Powiedziane iest w mowie, iż żaden środek dla utrzymania spokoyności i zniszczenia zamiarow źlemyślących nie będzie zaniedbany. Jeżeli Ministrowie rozumieią przez to utrzymanie publiczney spokoyności przez ścisłe uskutecznienie dotychczasowych ustaw, tedy będą iednozgodnie przez wszystkich dobrze myślących i odważnych ludzi wcałem państwie wspieranemi; ale ieżeli myślą dla pognębienia buntownikow i niechętnych wcale nowych użyć środkow, tedy lękamy się, aby nie zawiesili ktorego z dobrodzieystw konstytucyi, która podług mowy Królewskiey iest naydoskonalszą, iaką kiedy który lud mógł posiadać. Liczba nieukontentowanych iest zapewne wielka, i obrzydłe podstępy, iakich ludzie, iak Cobbet i Hunt używaią dla pomnożenia nieukontentowania i podburzenia ludu, mogą na owczas gorsze pociągnąć za sobą skutki, niżeli dotąd.,,

Przedonegday przybył do Lorda Prezydenta szynkuiący piwo, i zapytał się czyli krawcy których zeszło się do 100 do iego szynkowni, dla naradzenia się nad prożbą do parlamentu o reformę reprezentacyi, mogą to uczynić bez naruszenia przepisów policyi? Lord Prezydent odpowiedział, iż mogą mówić i naradzać się iak tylko chcą, byle zachowali się spokoynie; ale lepiey uczyniliby, gdyby swoich igieł użyli na reformę kroiu sukien, a reformę parlamentu zostawili tym, którzy trudnią się sprawami kraiu. — W. Xże Mikołay znaydował się onegday na pamiętnem posiedzeniu parlamentu. Minister Lord Castlereagh nie znaydował się na nim z powodu śmierci iego matki w 26 b. m.

Z Algieru d. 17 Grudnia.

W Europie zdaią się, podług zeznania przybywaiących tu osob, wierzyć, iż potęga tuteysza iest zniszczona, a przynaymniey na pół wieku uczyniona niezdolną do szkodzenia; lecz nieprawda. Uszkodzone szańce i batteryie są iuż na-

prawione; 20 działowych łodzi i ieden bryg są dostateczną liczbą ludzi osadzone i za 12 lub 14 dni wypłyną na nowe rozboie.

Dawniey nazywano tu brańcow niewolnikami, teraz nazywaią ich jeńcami; lecz ta odmiana nazwiska, nie polepszyła niestety losu tych nieszczęśliwych ludzi.

Z zagranicznych konsulow Duński i Szwedzki naybardziey tu są poważanemi. — Dey iest nader przedsiębierający i czynny człowiek, obdarzony rzadką odwagą i męztwem.

Zyiemy tu prawie w zupełney niewiadomości co się w Europie dzieie, i ledwie czasami dostaiemy którą Francuzką gazetę.

DONIESIENIA.

Prezes Sądu Appellacyynego Wolnego, Niepodległego, i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i iego Okręgu. — Stosownie do artyk: 118 Kodexu Cywilnego podaie do wiadomości publiczney, iż Trybunał Iszey Instancyi tuteyszego Kraiu, na powództwo Maryianny z Marsów Kaykowskiey włościanki z Mogiły Gminy drugiey wieyskiey, żądaiącey ogłoszenia nieprzytomnosci małżonka Szczepana Kaykowskiego więcey iak od lat czterech z mieysca pobytu niewiadomego; wydał na dniu 7 Stycznia r. b. 1817 Wyrok, mocą którego dalsze dochodzenie nieprzytomności wspomnionego Szczepana Kaykowskiego Sędziemu Pokoiu Okręgu Mogilskiego poleconym zostało. — W Krakowie dnia 9 Lutego 1817.

Nikorowicz, Prezes.
Etgens, Z. S.

Prezes Sądu Appellacyynego Wolnego, Niepodległego, i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i iego Okręgu. — Stosownie do Artykułu 118 Kodexu Cywilnego podaie do wiadomości publiczney, iż Trybunał Iszey Instancyi tego Kraiu, na powodztwo Katarzyny z Gawinow Kępiny włościanki z Nowey wsi Gminy Piekary, żądaiącey ogłoszenia nieprzytomności małżonka Piotra Kępy, więcey od lat czterech z mieysca pobytu niewiadomego. — Wydał na dniu 21 Stycznia r. b. 1817 Wyrok polecaiący dalsze dochodzenie nieprzytomności wspomnionego Piotra Kępy Sędziemu Pokoiu Miasta Krakowa Okręgu 2go. — W Krakowie dnia 9 Lutego 1817.

Nikorowicz, Prezes.
Etgens, Z. S.

Pisarz Trybunału Miasta Wolnego, Niepodlego, ściśle Neutralnego i iego Okręgu Krakowa, podaie do publiczney wiadomości: iż Kamienica tu w Krakowie przy ulicy Floryiańskiey pod L. 536 stoiąca, niegdy JW. Elżbiety z Lenczowskich Hr. Lubienieckiey własna, a po iey śmierci bez potomney na Sukcessorów teyże, to iest WW. Michała Chronowskiego, Zuzannę z Chronowskich Charzewską, Salomeą także z Chronowskich Kmitową i Annę z Chronowskich Zieleńską prawem sukcessyi spadła, w którey na teraz mieszka W. Antoni Szałowicz Pisarz Trybunału Cywilnego Woiewództwa Krakowskiego i Ur. Jozef Ruśnikiewicz possessoryyny posiadacz, przez publiczną Licytacyią za nastąpioną rezolucyią JW. Prezesa Trybunału Wolnego, Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i iego Okręgu w dniu 28 Lutego r. b. w tymże Trybunale w domu Władz sądowych w Krakowie przy ulicy Grodzkiey pod L. 106 będącym na rzecz W. Antoniego Kłosowskiego Patrona w Krakowie przy ulicy sławkowskiey pod L. 445 mieszkaiącego, a to na satysfakcyią Summy 2090 Zł. Pol. gr: 5. Wyrokiem Trybunału Miasta Wolnego Krakowa i iego okręgu oraz kosztów prawnych po nastąpionych poprzednio dwóch ku przedarzy licytacyiach, a dla niezgłaszaiących się życzących sobie nabyć tę Kamienicę nie przedaney, po trzeci raz stanowczo pod sprzedarz podana będzie; życzący sobie kupić tę Kamienicę przez biegłych przysięgłych w sztuce w Summie Zł. Pol. 9403 taxowaną w wadium ceny szacunkowey opatrzyć się winien i takowe wadium przy rozpoczęciu sprzedarzy przed Licytacyią złożyć. — Dan w Krakowie dnia 5 Lutego 1817.

Kuliczkowski Pisarz. Tryb. Krak.

Ktoby sobie życzył podiąc się za Nauczyciela domowego, posiadaiący doskonale

ięzyki Polski, Niemiecki i Francuzki, przy tym dobrych i moralnych obyczaiów, ma się głosić do Redaktora Gazety Krakowskiey, a tam o mieyscu dokładną powezmie wiadomość.

Uwiadomiam szanowną Publiczność, iż dnia 16 Lutego r. b. o godzinie 9tey ranney zacznie się odbywać licytacya we wsi Boczkowicach w powiecie Kieleckim pod Nr. 1 bydła, trzody, zboża w snopie i ziarnie, wszelkiego gatunku, wraz i siana na fury lub centnary zatradowanych Sądownie; Życzący sobie kupna takowych raczą w mieyscu i godzinie oznaczoney znaydować się, a po przysądzeniu zaraz gotową grubą monetą płacić. W Kielcach dnia 30 Stycznia 1817 r.

Jarzębiński, K. S. P. P. K.

Wieś Grudzyny z Attynencyą Rogalów pod Pinczowem, w gróntach średziny i pruchnicy, z lasem i łąkami obszernemi, do sprzedania lub zastawu na lat 6, życzący wniść w takową czynność, zgłosi się do Dziedzica tamże zamieszkałego.

Uwiadomia się szanowną Publiczność, iż dnia 23 Lutego r. b. o godzinie 9tey ranney w Rynku miasta Małogoszcza odbywać się będzie licytacya, wołów, trzody, owsa, ięczmienia, w ziarnie, i siana, zatradowanych Sądownie; życzący sobie nabycia onych raczą w mieyscu i godzinie oznaczoney stawić się, a po przysądzeniu zaraz grubą srebrną monetą płacić. W Kielcach d. 1 Lutego 1817 r.

Jarzębiński, *Kom. Sąd.*

Trybunał I. Instancyi Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i iego Okręgu. Wydał Wyrok następuiący:

Wydział I. Przytomni Dwernicki Prezes, Mąkolski Wiceprezes, Strzelecki Sędzia: (Podpisano) *Bernard Dwernicki*, *Kuliczkowski Pisarz.*

Działo się w Krakowie w Domu Władz Sądowych na audyencyi Publiczney Trybunału pierwszey Instancyi Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i iego Okręgu w czwartek to iest dnia szostego Lutego Tysiąc Ośm set Siedmnastego.

Na podane w dniu dzisieyszym oświadczenie przez Filipa Chrastyańskiego i Krzysztofa Höniga handlem Korzennym trudniących się o upadłości tychże.

Trybunał nayprzod stosownie do artykułu 13 Księgi III. Kodexu Handlowego poleca Sędziemu Pokoiu Miasta Krakowa Okręgu I. dopełnienia przyłożenia pieczęci w handlu mieyscach artykułu 15 tegoż Kodexu wskazanych i przesłanie protokułu względem przyłożenia Pieczęci sporządzonego swemu Trybunałowi.

Powtóre. Stosownie do artykułu 18 tegoż Kodexu za Kommissarza upadłości mianuie Assessora Łabąiewskiego, a za Kuratorów massy wzywa Kupców tuteyszych Antoniego Helcla i Iana Wencla polecaiąc tymże dopełnienie obowiązków Prawem handlowym obiętych. Stosownie do artykułu 25 wykonanie przysięgi przed wyznaczonym Kommissarzem nato, iż powierzone sobie czynności przyzwoicie i wiernie sprawować będą. Nakoniec.

Potrzecie. Trybunał, stosownie do artykułu 19 tegoż Kodexu w celu zabezpieczenia się względem osoby upadłych wzywa Wydział Policy w Senacie Rządzącym, ażeby upadłym Filipowi Chrastyańskiemu, Krzysztofowi Hönigowi przydaia straż z Urzędnika Policyynego, tymczasem zaś strzeżenie osoby Chrastyańskiego Woźnemu Zyckiemu zaś osoby Höniga Woźnemu Herwertowi poleca. Mocą ninieyszego Wyroku, którego publiczne wywieszenie, tudzież do Gazet publicznych podanie stosownie do artykułu 21 Rozdziału III. Księgi III. Kodexu Handlowego nastąpić ma. Działo się i osądzono iak wyżey.

(podpisano) *Bernard Dwernicki.*
Kuliczkowski, *Pisarz.*

Zgodność z Oryginalnem Wyrokiem Zaświadczam
Kuliczkowski*, *Pisarz.

Koniczyny czerwoney nasienia z przeszłorocznego zbioru wymłoconego naturalnym sposobem bez przysuszenia, dostać można za mierną cenę na Ćwierci i Korce w Rynku, w domu pod Nro 240 na drugim piętrze.